

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ- ΕΚΦΡΑΣΗ

21

Β΄ Λυκείου
Γεν. Παιδείας
18\01\2015

Ον\ μο :

Κείμενο : Μ.Μ.Ε. και ρατσισμός

Υπάρχουν ήδη ορισμένες αξιόλογες μελέτες και εμπειρικές έρευνες που ασχολούνται με το θέμα της παρουσίας των ξένων μεταναστών από τα μέσα πληροφόρησης στην Ελλάδα και προσφέρουν σημαντικό υλικό για την ανάλυση του ρόλου τους στη νομιμοποίηση και αναπαραγωγή του **ρατσισμού** σε βάρος των ξένων μεταναστών στη χώρα μας . Συγκεκριμένα , από τις σχετικές μελέτες και έρευνες που έχουν διεξαχθεί , αναδύεται μια αρνητική ή τουλάχιστον προβληματική εικόνα τους , που προβάλλεται με τα εξής κυρίως στοιχεία ή τρόπους .

Κατ' αρχάς , οι ξένοι μετανάστες παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να ταυτίζονται με την απειλή. Είναι δηλαδή οι κύριοι πρωταγωνιστές της έξαρσης της **εγκληματικότητας** στη χώρα μας. Είναι αυτοί που «μάς» απειλούν με τη βία, με κλοπές, με ληστείες, με βιασμούς, με ανθρωποκτονίες και με τη διακίνηση ναρκωτικών. Θεωρείται περίπου φυσικό κάθε ανεξιχνίαστο έγκλημα να έχει διαπραχθεί από συγκεκριμένες εθνικότητες μεταναστών, σαν να αποτελεί η εγκληματικότητα μια εθνική ιδιαιτερότητα των πολιτών που προέρχονται από τις χώρες αυτές.

Ακόμη, οι ξένοι μετανάστες πάντα έρχονται στη χώρα μας, για να ζήσουν και να εργαστούν «σε βάρος μας». Καταλαμβάνουν θέσεις εργασίας, τις οποίες στερούν από τους Έλληνες ανέργους, ενώ **ευθύνονται** και για την πτώση των μισθών των Ελλήνων εργαζομένων, γιατί δέχονται να εργαστούν με πολύ λιγότερα χρήματα. Στα ζητήματα αυτά είναι φανερή η έλλειψη μιας επαρκούς εξειδικευμένης δημοσιογραφικής πληροφόρησης, που θα ξέρει να εντοπίζει και να εκλαϊκεύει για το μη ειδικευμένο κοινό τα πλεονεκτήματα της απασχόλησης αλλοδαπού εργατικού δυναμικού για την ελληνική οικονομία, χωρίς να αποσιωπά βέβαια και τα τυχόν μειονεκτήματα, στις πραγματικές τους όμως **διαστάσεις**.

Επιπλέον, σπανίως γίνεται αναφορά στις «κανονικές» όψεις της καθημερινής ζωής των ξένων μεταναστών, τουλάχιστον εκείνων που έχουν ενταχθεί ως έναν βαθμό (ή και πλήρως) στην ελληνική κοινωνία,

έχουν μόνιμο επάγγελμα, αναπτύσσουν κοινωνικές σχέσεις και ζουν μια συνηθισμένη οικογενειακή ζωή. Οι μετανάστες αποτελούν αντικείμενο δημοσιογραφικού ενδιαφέροντος κατά κανόνα μόνο σε θέματα σχετικά με τη μετανάστευση και τα προβλήματα που αυτή δημιουργεί. Θα μπορούσε εδώ κανείς να μιλήσει για έναν «συμβολικό εκμηδενισμό» των ειρηνικών καθημερινών δραστηριοτήτων των μεταναστών, ο οποίος ευνοεί τον υπερτονισμό της εγκληματικής ή αποκλίνουσας συμπεριφοράς τους.

Εξάλλου, στα ελληνικά μέσα πληροφόρησης η πολιτισμική «διαφορετικότητα» των ξένων μεταναστών παρουσιάζεται με αναφορές κυρίως σε κάποια ιδιαίτερα προσωπικά χαρακτηριστικά τους, τα οποία θεωρούνται και διακριτικά τους γνωρίσματα: το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, η βιαιότητα, η επιθετικότητα και η ανεντιμότητά τους. Όλα αυτά αντανακλούν σε μεγάλο βαθμό μια προκατασκευασμένη και υποτιμητική εικόνα για τη χώρα προέλευσής τους. Έτσι, παραγνωρίζεται το γεγονός ότι τουλάχιστον ένα μέρος των ξένων μεταναστών διαθέτει υψηλό μορφωτικό επίπεδο, το οποίο τους καθιστά ικανούς να απασχοληθούν και σε άλλες εργασίες, εκτός από εκείνες που αποφεύγουν οι Έλληνες.

Τέλος, το ρατσιστικό χιούμορ, εκείνο δηλαδή το είδος χιούμορ που ειρωνεύεται ή γελοιοποιεί μια κοινωνική ομάδα ή τα μέλη της εξαιτίας κάποιων πραγματικών ή υποτιθέμενων χαρακτηριστικών τους. Ακόμη και αν δεν περιέχει υβριστικά στοιχεία, είναι σχεδόν πάντοτε προσβλητικό και ανυπόφορο για τα πρόσωπα στα οποία αναφέρεται, επειδή τα ειρωνεύεται ή τα γελοιοποιεί όχι γι' αυτό που κάνουν ή έκαναν, αλλά γι' αυτό που είναι ή που υποτίθεται ότι είναι. Και εκτός αυτού, εκφράζει και διαχέει μηνύματα ανωτερότητας, ιεραρχίας, αποκλεισμού ή ακόμη και εθνικού ή φυλετικού μίσους. Πρόκειται για ένα είδος χιούμορ ξένο προς την αυθεντική έννοια της ελευθερίας της σάτιρας.

Μπ. Ανθόπουλος (Πληροφόρηση και ρατσισμός)

ΘΕΜΑΤΑ :

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80 -100 λέξεις)

Μονάδες 20

B1. Να εξηγήσετε την άποψη που διατυπώνει ο αρθρογράφος στη φράση : « θα μπορούσε εδώ κανείς να μιλήσει για έναν "συμβολικό εκμηδενισμό" των ειρηνικών καθημερινών δραστηριοτήτων των μεταναστών» (60 -80 λέξεις).

Μονάδες 5

B2α. Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή ανάμεσα στις παραγράφους του κειμένου ;

Μονάδες 5

B2β. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της έκτης παραγράφου του κειμένου ;
(Τέλος ... σάτιρας)

Μονάδες 5

Γ1. Να συντάξετε μια παράγραφο 50 – 60 λέξεων , χρησιμοποιώντας τις λέξεις \ φράσεις του κειμένου με έντονη γραφή : **μελέτες , ρατσισμού , εγκληματικότητας , ευθύνονται , διαστάσεις** .(Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τους γραμματικούς τύπους ως προς την πτώση , τον αριθμό , το γένος , το πρόσωπο κ.λ.π.).

Μονάδες 10

Γ2. « Θεωρείται περίπου φυσικό κάθε ανεξιχνίαστο έγκλημα να έχει διαπραχθεί από συγκεκριμένες εθνικότητες μεταναστών .» Να αναγνωριστεί το είδος της σύνταξης και να μετατραπεί στην αντίθετη .

Μονάδες 5

Γ3. Με αφορμή τα συχνά φαινόμενα ρατσισμού που έρχονται στη δημοσιότητα και τις σχετικές για το θέμα συζητήσεις , να γράψετε ένα κείμενο για τον ημερήσιο τύπο , στο οποίο θα αναφέρεστε στα αίτια του φαινομένου καθώς και στους τρόπους για την αντιμετώπιση του .(400 – 500 λέξεις).

Μονάδες 50

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Ενδεικτικές απαντήσεις :

A. Το άρθρο θίγει το πολυσυζητημένο θέμα της ρατσιστικής προβολής των ξένων μεταναστών από τα ελληνικά Μ.Μ.Ε. Αρχικά , ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι οι μετανάστες προβάλλονται από τα μέσα πληροφόρησης σαν η μοναδική αιτία εγκληματικότητας και ανεργίας στην Ελλάδα . Στη συνέχεια , τονίζει πως δεν υπάρχει ενημέρωση για τους αλλοδαπούς που έχουν δημιουργήσει μια ήρεμη ζωή και έχουν ενταχθεί πλήρως στην Ελλάδα. Ο αρθρογράφος συνοψίζει καυτηριάζοντας το ρατσιστικό χιούμορ , το οποίο διαφοροποιείται από την ελεύθερη σάτιρα.

B1. Ο συγγραφέας το συγκεκριμένο κείμενο αναφέρεται σε ένα «συμβολικό εκμηδενισμό» των ειρηνικών καθημερινών δραστηριοτήτων των μεταναστών . Με αυτή τη φράση σχολιάζει αρνητικά το γεγονός ότι οι δημοσιογράφοι αντιμετωπίζουν τους μετανάστες σαν το βασικό αίτιο της εγκληματικότητας και σαν μιάσματα . Έτσι , θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει πως στις μέρες μας υφίσταται ένας εκμηδενισμός των καλών ενεργειών των αλλοδαπών και των προτερημάτων τους . Τα Μ.Μ.Ε. προβάλλουν μόνο τα μειονεκτήματά τους ξεχνώντας πως μερικοί από αυτούς έχουν ενταχθεί πλήρως στην ελληνική κοινωνία.

B2.α. Η δεύτερη με την πρώτη παράγραφο συνδέεται με τη διαρθρωτική λέξη κατ' αρχάς που υποδηλώνει χρονική σχέση .

Η τρίτη με τη δεύτερη συνδέεται με τη λέξη ακόμη που υποδηλώνει προσθήκη.

Η τέταρτη με την τρίτη συνδέεται με τη διαρθρωτική λέξη επιπλέον που υποδηλώνει προσθήκη.

Η πέμπτη με την τέταρτη συνδέεται με τη διαρθρωτική λέξη εξάλλου που υποδηλώνει αντίθεση .

Η έκτη με την πέμπτη συνδέεται με τη διαρθρωτική λέξη τέλος που υποδηλώνει χρονική σχέση.

B2β. θεματική περίοδος : « Τέλος , ...χαρακτηριστικών τους»

Λεπτομέρειες\σχόλια: «Ακόμη και αν ...μίσους»

Κατακλείδα: « Πρόκειται , ...σάτιρας»

Γ1. Μετά από σοβαρές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν τους τελευταίους μήνες προκύπτει το παρακάτω ανείπωτο συμπέρασμα. Τα φαινόμενα ρατσισμού , βίας και εγκληματικότητας αντί να μειώνονται , συνεχώς αυξάνονται παίρνοντας ανησυχητικές διαστάσεις. Γι' αυτό ευθύνονται πολλοί παράγοντες . Αρχικά οι μετανάστες , βιώνοντας το ρατσισμό , μπορεί να προβαίνουν σε παραβατικές συμπεριφορές με αποτέλεσμα να αποτελούν αντικείμενο δημοσιογραφικού ενδιαφέροντος .Επίσης , οι ντόπιοι , αγανακτισμένοι από την εγκληματικότητα και κάθε είδους θνησιγενές φαινόμενο , επιρρίπτουν τις ευθύνες στους μετανάστες. Επομένως , χρειάζεται να συνειδητοποιήσουμε το πρόβλημα και να προσπαθήσουμε να το περιορίσουμε.

Γ2. Η σύνταξη είναι παθητική . Ενεργητική γίνεται ως εξής :
« (το) θεωρούν περίπου φυσικό κάθε ανεπιχίαστο έγκλημα να το έχουν διαπράξει συγκεκριμένες εθνικότητες μεταναστών»

Γ3. Βλέπε αναλυτική ανάπτυξη του θέματος στο φυλλάδιο